

FIȘA DISCIPLINEI

SPIRITUALITATE FILOCALICĂ

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI
1.2 Facultatea	ISTORIE, FILOSOFIE ȘI TEOLOGIE
1.3 Departamentul	TEOLOGIE
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii/Calificarea	SPIRITUALITATE ORTODOXĂ ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ/ Profesor, referent, bibliotecar, asistent social

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	SPIRITUALITATE FILOCALICĂ						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sala „Episcop Chesarie Păunescu” ; prezentarea surselor Spiritualității Ortodoxe; elaborarea fișelor de lucru; cercetarea dictionarelor de specialitate.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Cercetarea surselor spiritualității ortodoxe; fișe de lucru; lucrări de seminar; dicționare; hărți; studii de specialitate; lucrări de istorie universală.

6. Competențele specifice acumulate

C o m p e t e n ț e p r o f e s i o n a l e	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea noțiunilor de bază din tematica predată. • Dobândirea cunoștințelor de spiritualitate filocalică • Familiarizarea cu vocabularul specific spiritualității filocalice • Dezvoltarea capacității de analiză textuală asupra textelor filocalice. • Formarea deprinderii de a înțelege textele filocalice • Sesizarea valorilor etice din textele studiate și analiza lor în contextul lumii actuale.
C o m p e t e n ț e	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea strategiilor didactice de asimilare a conținutului temelor studiate. • Realizarea unor studii fundamentate pe cercetare socială practică și pe textele filocalice studiate. • Utilizarea mijloacelor de lucru (dicționar, enciclopedii, surse patristice) în vederea asimilării conținutului studiat. • Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea structurii narative a cărților studiate
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea tematicii predate - Dobândirea deprinderii practice de aplicare, în contextul activității didactice desfășurate, a cunoștințelor teologice studiate. - Înțelegerea rolului cunoașterii studiului textelor filocalice în vederea formării caracterului creștin, a cunoașterii oamenilor și a integrării lor în viața comunitar-bisericească.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Colecția, traducerile și edițiile <i>Filocaliei</i> : Sfântul Nicodim Aghioritul și Macarie de Corint, Cuviosul Paisie Velicicovschi; Pr. Dumitru Stăniloae [Particularitățile traducerilor <i>Filocaliei</i>]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
2. Teme spirituale la Sfântul Antonie cel Mare, Evagrie	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore

Ponticul și Sfântul Ioan Casian: Rugăciunea și vindecarea sufletească prin izbăvire de patimi și dobândirea virtuților [<i>Filocalia</i> 1]		
3. Rolul Sfintelor Taine în atingerea asemănării cu Dumnezeu la Sfinții Marcu Ascetul și Diadoh al Foticeii [<i>Filocalia</i> 1]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
4. Iubirea și cunoașterea lui Dumnezeu în teologia Sfântului Maxim Mărturisorul [<i>Filocalia</i> 2]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
5. Teme spirituale în <i>Răspunsurile Sfântului Maxim Mărturisorul către Talasie</i> [<i>Filocalia</i> 3]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
6. Paza minții și trezvia inimii la Cuvioșii Isihie Sinaitul și Filotei Sinaitul [<i>Filocalia</i> 4]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
7. Explicarea virtuților la Cuviosul Petru Damaschin [<i>Filocalia</i> 5]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
8. Teme duhovnicești în <i>Capetele teologice și practice</i> și în <i>Catehezele Sfântului Simeon Noul Teolog</i> [<i>Filocalia</i> 6]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
9. Isihismul în teologia Sfinților Grigorie Sinaitul și Grigorie Palama [<i>Filocalia</i> 7]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
10. Isihismul bizantin [Calist Angelicude]. Noi reflecții despre viața duhovnicească [Sf. Calist Catafygiotul]. Isihismul bizantin în Țările Române: Sfinții Vasile de la Poiana Mărului, Paisie Velicicovski, Gheorghe și Calinic de la Cernica [<i>Filocalia</i> 8]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
11. Treptele desăvârșirii morale la Sfântul Ioan Scărarul. Patimi și virtuți în <i>Scara</i> Sfântului Ioan Sinaitul. Învățătura duhovnicească	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore

a avvei Dorotei al Gazei [<i>Filocalia</i> 9]		
12. Teologia duhovnicească a Sfântului Isaac Sirul [<i>Filocalia</i> 10]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
13. Întrebare și răspuns în corespondența filocalică a Sfinților Varsanufie și Ioan [<i>Filocalia</i> 11]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore
14. Etape și mijloace duhovnicești la Cuviosul Isaia Pustnicul [<i>Filocalia</i> 12]	Prelegerea Explicația Analiza surselor	2 ore

Bibliografie

BIBLIA sau SFANTA SCRIPTURA, Ed. IBMBOR, Bucuresti, 1993.

Surse filocalice

Φιλοκαλία των ιερών νηπτικών, Α Εκδοσις, Βενετία, 1782.

Filocalia 1, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2016.

Filocalia 2, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, Sibiu, 1947.

Filocalia 3, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. București, 1999.

Filocalia 4, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Tipografia Arhidiecezană, Sibiu, 1948.

Filocalia 5, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1976.

Filocalia 6, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1977.

Filocalia 7, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1977.

Filocalia 8, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1979.

Filocalia 9, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1980.

Filocalia 10, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1981.

Filocalia 11, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Episcopiei Romanului și Hușilor, 1990.

Filocalia 12, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1991.

Filocalia de la Prodromu, Vol. I, Editura Universalia, 2001.

Lucrări de specialitate

Episcop Calinic Botoșăneanul, *Biblia în Filocalie. Antologie de texte biblice tâlcuite în Filocalia românească*, Vol. 1, Editura Trinitas, a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1995.

Protos. As. dr. Vasile Bârză, *Împlinind Legea dragostei în adâncul inimii. Spiritualitate isihastă la Sfântul Diadoh al Foticeei*, Editura ASTRA Museum/ Ecclesiast, Sibiu, 2013.

Arhim. Evsevios Vittis, *Despre rugăciune. Tâlcuire la Sfântul Nil*, trad. rom., Ierom. Agapie Corbu, Editura Sf. Nectarie, Arad, 2009.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Caracteristicile scrierilor filocalice traduse de Părintele Dumitru Stăniloae. Autori și note infrapaginale.	Cercetarea surselor Analiza Explicația	-întrebuințarea fișelor de lectură; implicarea studenților
2. Spiritualitatea filocalică la părinții din sec. al IV-lea (Filocalia 1)	Cercetarea surselor Analiza Explicația	2 ore
3. Atenția minții la părinții sinaïți (Filocalia 4)	Cercetarea surselor Analiza Explicația	2 ore
4. Cunoașterea și trăirea lui Dumnezeu la Sfântul Maxim Mărturisitorul	Cercetarea surselor Analiza Explicația	2 ore
5. Virtuțile și rolul lor terapeutic la Cuv. Petru Damaschin	Cercetarea surselor Analiza Explicația	2 ore
6. Sfântul Simeon Noul Teolog, o lumină a spiritualității creștine	Cercetarea surselor Analiza Explicația	2 ore
7. Sfântul Grigorie Palama și rugăciunea neîncetată	Cercetarea surselor Analiza Explicația	2 ore
<p>Bibliografie</p> <p>BIBLIA sau SFANTA SCRIPTURA, Ed. IBMBOR, Bucuresti, 1993.</p> <p><i>Filocalia 1</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2016.</p> <p><i>Filocalia 2</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, Sibiu, 1947.</p> <p><i>Filocalia 3</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. București, 1999.</p> <p><i>Filocalia 4</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Tipografia Arhidiecezană, Sibiu, 1948.</p> <p><i>Filocalia 5</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1976.</p> <p><i>Filocalia 6</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1977.</p> <p><i>Filocalia 7</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1977.</p> <p><i>Filocalia 8</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1979.</p> <p><i>Filocalia 9</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1980.</p> <p><i>Filocalia 10</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1981.</p> <p><i>Filocalia 11</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Episcopiei Romanului și Hușilor, 1990.</p> <p><i>Filocalia 12</i>, trad. rom., Pr, prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1991.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Nota la examenul final	Examen scris	50 %
10.5 Seminar/laborator	Prezentare de lucrari de seminar	Lucrare de seminar	25 %
	Participarea activa la dezbaterile de la seminar	Analiza surselor	25 %
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea și utilizarea adecvată minimă a noțiunilor esențiale specifice disciplinei.• Identificarea nevoii de formare profesională și realizarea unui plan de dezvoltare în acest sens, prin utilizarea eficientă a surselor și resurselor de comunicare și formare profesională (biblioteci, baze de date, cursuri, enciclopedii).			